

friet Befolkningen for alt for tyngende Byrde i Nedgangsperioden ved Hjælp af de store Indtægter, man den Gang havde.

Jeg skal derefter gøre et Par Bemærkninger i Anledning af de Udtalelser, der er faldet fra det ærede Medlem Hr. Korsgaard. Det ærede Medlem udtalte, at da vi havde Landbrugskrisen i 80erne og 90erne, føltes den ikke saa særlig tryk-kende; det ærede Medlem kunde erindre, at han havde faaet god Mad og i det hele levet taaleligt. Jeg ved nu ikke, hvor det ærede Medlem den Gang har levet, formodentlig et Sted i Thy, men jeg tror at kunne sige, at netop de Aar var trange for det danske Landbrug; og selv om den Statistik, man har over Tvangssalg i den Periode, ikke kan være udtømmende, fordi ogsaa Tvangssalgene fra Byerne er medindbefattet deri, udviser den dog en ganske bestemt Stigning i Tvangssalgene for denne Periodes Vedkommende. Men vi ved meget godt — det er en Anskuelse, der er gjort gældende bl. a. af Konferensraad Falbe Hansen og tidligere Departementschef Riis-Hansen —, at under disse Vilkaar, i disse Tider sad den danske Landbefolkning og hjalp sig igennem ved meget forøget Flid, ved meget forøget Sparsommelighed. Perioden var overordentlig tryk-kende for en stor Part af den, og mange havde i Virkeligheden næsten ikke Haab om at bjærge blot nogenlunde det, som de havde sat ind i deres Ejendomme. Men alligevel tog Landbruget og dets Mænd den Gang det Konjunkturtab, som maatte tages; de tog det og kom igennem. Nu derimod søger Industrien at unddrage sig et lignende Konjunkturtab og vil helst have os andre til at dele det med sig ved at faa Foranstaltninger iværksat, hvorved den delvis kan undgaa dette Konjunkturtab. Dette synes jeg, det ærede Medlem Hr. Korsgaard burde betænke ved sine Overvejelser af dette Spørgsmaal. Det kunde maaske medføre, at det ærede Medlem, der jo er Matematiker og sikkert i sin Tid har syslet meget med Trekanter og ved, hvad Værd de har, ikke fik slet saa megen Sans for politiske Trekanter. De politiske Trekanter kan vistnok undertiden have visse skarpe Sider, og det er ikke sikkert, at den, der skal danne den mindste Side af Trekanten, bliver den, der faar den afgørende Indflydelse; det kunde godt være, at det netop blev den skarpe Side. Hvis det ærede Medlem virkelig vilde overveje Spørgsmaalet ud-

fra det Synspunkt, at Landbruget i sin Tid selv tog Konjunkturtabet, saa tror jeg, at han netop vilde animere Industrien til nu at gøre det samme i saa vid Udstrækning som muligt og ikke kræve den Hjælp, som nu synes at blive krævet.

Jeg skal hermed slutte. Jeg ser saaledes paa Situationen, at den kommende Tid i økonomisk Henseende vil blive overordentlig vanskelig, og den vil blive det, fordi man ikke i den foregaaende Tid havde forberedt sig paa at bøde derpaa; alt var beslaglagt til det yderste. Derfor skal der utvivlsomt en betydelig Anspændelse til, for at vort Folk overhovedet kan komme ind i nogenlunde smult økonomisk Vande.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Knud Hansen har Ordet for en kort Bemærkning.

Knud Hansen: Det ærede Medlem Hr. Pinholt skylder ganske Beviset for, at Tilskuddet til Boligbyggeriet fordyrer dette Byggeri. Spørgsmaalet om, hvad Boligerne koster, er Spørgsmaalet om Materialernes Pris og om Arbejdslønnens Størrelse. Den Nedgang, der har været i Arbejdslønnen og i Materialepriserne, har i hvert Fald foranlediget, at en Serie Beboelseshuse, som Kolding Kommune for ganske nylig har udbudt, kommer til at koste omkring ved 30 pCt. mindre end de tidligere Beboelseshuse. At en enkelt Haandværker kan opføre et Hus billigere, naar han maaske køber gamle og daarlige Materialer, selv bygger det og tager lang Tid til det, er ikke noget Bevis for, hvad Boligbyggeriet i det hele taget koster.

Det ærede Medlem Hr. Pinholt talte ogsaa om det socialdemokratiske Krav om, at Forsørgelses- og Skoleudgifter og lignende skulde i højere Grad lægges over paa Staten. Dette Krav er imidlertid ikke blot et socialdemokratisk Krav, men et Krav, som hele Købstadforeningen staar bagved, fordi disse Udgifter er uretfærdigt fordelt. En Fabrikant, som trækker mange Arbejdere til en By, fordi han har sin Virksomhed liggende i Byen, flytter ofte udenfor Byen og sparer sig derved for Deltagelse i en Del af de Udgifter, som Kommunen har til Skole- og Forsørgelsesvæsen. Det, Købstadkommunerne ønsker, er blot en mere retfærdig Fordeling af disse Udgifter, og det vilde man faa, hvis man lagde en større Del af dem over paa Staten.